

EUROPEAN UNION LAW. INTERNATIONAL LAW AND COMPARATIVE LAW

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-334-7-41>

INTERNATIONAL LEGAL REGULATION OF AIR TRANSPORTATION

МІЖНАРОДНЕ ПРАВОБЕ РЕГУЛЮВАННЯ АВІАПЕРЕВЕЗЕНЬ

Vasilchenko D. I.   **Васильченко Д. І.**

*1st-year student, Master's degree, specialty
"International Law"
National Aviation University
Kyiv, Ukraine*

*студентка I курсу, освітній ступінь
«Магістр», спеціальність
«Міжнародне право»
Національний авіаційний університет
м. Київ, Україна*

Авіаційна індустрія є ключовою для глобальної економіки, торгівлі, туризму та співпраці між державами. Ця тема стосується різних аспектів, які можуть мати вплив на безпеку, ефективність, сталість та стабільність авіаційної галузі. Також, важливо враховувати, що індустрія постійно розвивається, і зміни в технологіях, кліматичних умовах, геополітичних відносинах та економіці можуть впливати на потребу в оновленні або адаптації міжнародних стандартів та правил.

Одним із аспектів нормативно-правового регулювання міжнародних авіаційних перевезень пасажирів є безпека пасажирів, авіаційного персоналу та персоналу, який задіяний в авіаційній діяльності, повітряних суден [0, с. 351]. Міжнародне регулювання авіаперевезень включає набір правил, договорів, стандартів і процедур, які встановлюються міжнародними організаціями та державами для забезпечення безпеки, ефективності та стабільності авіаційного сектору. Найважливішими міжнародними організаціями, що займаються регулюванням авіаперевезень, є Міжнародна організація цивільної авіації (International Civil Aviation Organization, ICAO) [0] і Міжнародна асоціація повітряного транспорту (International Air Transport Association, IATA) [0].

Міжнародна організація цивільної авіації (МОСА) є спеціалізованою агенцією Організації Об'єднаних Націй, відповідальною за розвиток міжнародних стандартів та рекомендацій для цивільної авіації. Держави-члени МОСА визнають її стандарти та рекомендації як основу для регулювання авіаційної діяльності.

Варто виділити декілька історично важливих документів, що існували за часи авіаперевезень та регулювали цей процес на міжнародному правовому рівні (рис. 1).

Міжнародно-правове регулювання повітряних перевезень бере свій початок з Паризької конвенції про повітряну навігацію, яка була ухвалена в 1919 році [0]. Цей документ закріпив принцип суверенітету держави щодо повітряного простору над її сушею та водою, а також встановив право «мирного прольоту» для іноземних повітряних суден над територією інших держав.

Однак справжні засади міжнародно-правового регулювання повітряних перевезень були встановлені в 1929 р., коли була підписана перша угода в цій сфері у Варшаві. Це стало відправною точкою для створення Варшавської системи. На сьогоднішній день «документи Варшавської системи» (так називають комплекс нормативних актів у сфері договірних відносин повітряного транспорту) налічують вісім документів – конвенцій та змінювальних і доповнювальних протоколів до них. Серед них Варшавська конвенція 1929 року [0] та Гаазький протокол 1955 року [0].

Існує спеціальна категорія міжнародних конвенцій, спрямованих на боротьбу з актами незаконного втручання, яка складається з декількох багатосторонніх документів: Токійська конвенція 1963 року, Гаазька конвенція 1970 року, Монреальська конвенція 1971 року та Протокол до неї 1988 року. Натомість, існують також двосторонні угоди про повітряне сполучення. Зазвичай, більшість з них стосується лише регулярних міжнародних повітряних сполучень, хоча в окремих

випадках вони також можуть регулювати нерегулярні міжнародні повітряні сполучення [0].

За період з 28 квітня до 9 травня 1997 року в Монреалі на 30-ій сесії Юридичного комітету Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) було узгоджено й прийнято новий проект міжнародної конвенції з метою заміни Варшавської конвенції та інших пов'язаних з нею правових режимів. На 28 травня 1999 року у штаб-квартирі ІКАО в Монреалі була підписана Конвенція для уніфікації деяких правил міжнародних повітряних перевезень представниками 52 держав. Цей документ одразу почали називати в професійних колах Монреальською конвенцією 1999 року [0].

В цілому, можна узагальнити, що основні аспекти міжнародного регулювання авіаперевезень включають:

1. Розробку та виконання стандартів і правил для забезпечення безпеки польотів, літаків, аеропортів, повітряного простору та пасажирів.

2. Регулювання діяльності авіакомпаній, включаючи процедури обслуговування пасажирів, багажу та вантажу, планування маршрутів та часів польотів.

3. Розробку стандартів індустрії для зменшення впливу авіаційної діяльності на довкілля, включаючи емісії шкідливих речовин та шум.

4. Гарантування прав пасажирів та встановлення мінімальних стандартів обслуговування та компенсації у разі затримок, скасування або інших непередбачуваних обставин.

5. Розвиток та управління інфраструктурою, такою як аеропорти, повітряний простір та пов'язані з ними послуги.

6. Контроль за цінами та конкуренцією у авіаційній індустрії з метою забезпечення рівних умов для авіакомпаній і сприяння стабільності ринку.

Оцінюючи значення такого міжнародного нормативного акта, як Монреальська конвенція, можна підсумувати, що вона успадковує форму та зміст Варшавської системи, яка формувалася протягом 70 років. Зміст Монреальської конвенції бере на увагу положення Варшавської конвенції та її протоколів, що зазнали змін, і отримали підтримку від багатьох держав та міжнародного співтовариства. Аналіз Монреальської конвенції викликає враження, що вона представляє собою не новий міжнародний договір, а скоріше наступну редакцію Варшавської конвенції.

Література:

1. International Air Transport Association. URL: <https://www.icao.int/Pages/default.aspx>

2. Банчук-Петросова О. Проблеми регулювання міжнародних авіаційних перевезень пасажирів та шляхи удосконалення законодавства // Підприємництво, господарство і право. 2020. № 2. С. 351–355.

3. Варшавська конвенція 1929 р. URL: <https://tripway.com/instruction/warsaw-convention>

4. Гаазький протокол 1955 р. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/>

5. Матвеева А. В., Лещенко В. А. Міжнародні угоди у сфері повітряного права: до питання правової визначеності. Права людини в Україні: минуле, сьогодення, майбутнє : тези доп. учасників II Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 10 груд. 2021 р.). 2021. С. 221–223.

6. Монреальська конвенція 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

7. Мошняга Л. В. Міжнародно-правова регламентація авіаційних перевезень пасажирів // Науковий вісник Льотної академії. Серія: Економіка, менеджмент та право : збірник наукових праць. Випуск 5. Київ : "Центр учбової літератури", 2021. С. 177–184.

8. Паризька конвенція про повітряну навігацію (1919 р.). URL: <http://rua.pp.ua/parijskaya-konventsiya-1919-dostoinstva.html>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-334-7-42>

SOME ISSUES OF INCREASING THE POPULARIZATION OF THE MEDICAL FIELD

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ПІДВИЩЕННЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Karpushyna M. H.   **Карпушина М. Г.**

Postgraduate Student   *аспірантка*

Scientific leader: *Науковий керівник:*

Veresha R. V.   **Вереша Р. В.**

Doctor of Legal Sciences,   *доктор юридичних наук,*

Head of the Department of Criminal and   *завідувач кафедри кримінального та*

Administrative Law   *адміністративного права*

Academy of Advocacy of Ukraine   *Академія адвокатури України,*

Kyiv, Ukraine   *м. Київ, Україна*

Міжнародні стандарти щодо захисту прав пацієнтів висувають високі вимоги з приводу дотримання положень обізнаності пацієнта з порядком ведення дослідження та відібрання клініцистом (лікарем дослідником) в